

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Σχολή Κοινωνικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Κοινωνιολογίας

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-2017

Πρόεδρος Τμήματος: Ιωάννης Ζαϊμάκης

Γραμματέας: α/α Μαρίνα Μουνδριανάκη

Διοικητικό Προσωπικό:

Μαρίνα Μουνδριανάκη, τηλ: 28310 77466, moundrim@uoc.gr

Γαλάτεια Νταναλάκη, τηλ: 28310 77465, ntanalag@uoc.gr

Μαρία Μαράκη, τηλ. 28310 77491, socpms@social.soc.uoc.gr

Γραμματεία Τμήματος Κοινωνιολογίας,

τηλ.: 2831077465, Fax: 2831077467

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: regist@social.soc.uoc.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.soc.uoc.gr/sociology>

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας που ακολουθεί αφορά μόνο τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που εισήχθησαν από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 και εξής. Οι εγγεγραμμένοι, φοιτητές και οι φοιτήτριες, σε προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη ακολουθούν το Πρόγραμμα Σπουδών που ήταν σε ισχύ κατά το ακαδημαϊκό έτος εισαγωγής τους στο Τμήμα.

A. Σκοπός του Τμήματος

Η κοινωνιολογία είναι μια εμπειρικά προσανατολισμένη κοινωνική επιστήμη που μελετά τα κοινωνικά φαινόμενα στην ιστορική και στη συγχρονική τους διάσταση. Στόχος του Προγράμματος Σπουδών είναι να εξοπλίσει θεωρητικά τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στα αντικείμενα της κοινωνιολογίας, όπως επίσης και να τους/τις καταστήσει ικανές/νούς στη χρήση των εμπειρικών μεθόδων της κοινωνιολογικής έρευνας. Οι σπουδές προσανατολίζονται στην ανάπτυξη της αυτόνομης και μεθοδολογικά αναστοχαστικής κοινωνιολογικής σκέψης για τη νεπιστημονική ανάλυση των κοινωνικών προβλημάτων, ενώ μεγάλη έμφαση δίδεται στην ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών να στοχάζονται τις επιδράσεις της δραστηριότητάς τους στην κοινωνική πραγματικότητα. Οι σπουδές στην Κοινωνιολογία στοχεύουν στη θεωρητικά και μεθοδολογικά θεμελιωμένη εκπαίδευση για την απόκτηση γνώσεων γύρω από την κοινωνική δομή, την κοινωνική αλληλόδραση και τους κοινωνικούς θεσμούς.

Οι σπουδές στο Τμήμα Κοινωνιολογίας είναι δομημένες με τρόπο ώστε να εξασφαλίζουν την ευρύτερη κοινωνιολογική γνώση, γνώσεις στα ιδιαίτερα πεδία της κοινωνιολογίας και γνώσεις από άλλες πειθαρχίες των κοινωνικών επιστημών. Το Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται γύρω από τις θεματικές: γενικές κοινωνιολογικές θεωρίες, ανάλυση των κοινωνικών δομών, μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας, ειδικές κοινωνιολογίες, συναφή επιστημονικά αντικείμενα των κοινωνικών επιστημών.

B. Επαγγελματικές προοπτικές

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνιολογίας μπορούν να απασχοληθούν ως καθηγητές/τριες στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, σε περιοχές που αφορούν, ανάμεσα σε άλλα, στην έρευνα, το σχεδιασμό και τις εφαρμογές των κοινωνικών πολιτικών, την ανάλυση των κοινωνικών προβλημάτων και την υλοποίηση συναφών προγραμμάτων, τη διαχείριση ανθρώπινων πόρων και τη λειτουργία τυπικών ή άτυπων οργανώσεων και δικτύων.

Το βασικό πλεονέκτημα των αποφοίτων του Τμήματός μας, όταν αναζητούν μια θέση στην αγορά εργασίας, έγκειται στη συγκρότησή τους ως επιστημόνων που έχουν τα κατάλληλα εφόδια (γνώσεις και δεξιότητες) για να προσεγγίζουν τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα με θεωρητική επάρκεια και να διαμορφώνουν ερευνητικά σχέδια για την επιστημονικά τεκμηριωμένη αποτύπωση και

αντιμετώπισή τους. Οι πτυχιούχοι κοινωνιολόγοι είναι εφοδιασμένοι με ειδικές γνώσεις που τους επιτρέπουν να μελετούν τις αλλαγές στην κοινωνική δομή, σε μια συγκριτική διάσταση, και να ερμηνεύουν τις αντιλήψεις και τις πρακτικές που υιοθετούνται από διάφορες κοινωνικές ομάδες και κοινωνικές κατηγορίες ανθρώπων. Υπό αυτήν την έννοια, οι απόφοιτοι του Τμήματος είναι οι καταλληλότεροι/ες επιστήμονες για τη διαμόρφωση ερευνητικών προγραμμάτων που αφορούν σε σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα και για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τις απαιτούμενες πολιτικές που στοχεύουν στην αντιμετώπισή τους. Για το λόγο αυτό, στο Πρόγραμμα Σπουδών μας, δίδεται ιδιαίτερο βάρος στα μαθήματα που αφορούν στο χειρισμό των ποιοτικών και των ποσοτικών μεθόδων της κοινωνιολογικής έρευνας, με στόχο να εξοπλίσουμε τους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας με όλες τις απαιτούμενες γνώσεις για την οργάνωση ερευνητικών σχεδίων και την επεξεργασία δεδομένων, με τη χρήση των πιο σύγχρονων υπολογιστικών μέσων και εργαλείων. Επιπλέον οι απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι σε θέση να αναλάβουν θέσεις εργασίας σχετικές με την επιστημονική οργάνωση και λειτουργία ποικίλων κοινωνικών θεσμών και υπηρεσιών.

Γ. Περαιτέρω σπουδές

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι σε θέση να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στις κοινωνικές επιστήμες είτε ειδικευόμενοι/ες σε συγκεκριμένες

επαγγελματικές δεξιότητες είτε ακολουθώντας σπουδές προσανατολισμένες προς μια ακαδημαϊκή κατεύθυνση.

Δ. Οργάνωση του Τμήματος

Με στόχο τον καλύτερο συντονισμό της εκπαιδευτικής και ερευνητικής του λειτουργίας, το Τμήμα είναι οργανωμένο σε Τομείς, στους οποίους κατανέμεται το διδακτικό του προσωπικό. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Οι Τομείς του Τμήματος είναι τρεις και λειτουργούν άτυπα.

• Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Μεθόδων

Ο Τομέας καλύπτει γνωστικά αντικείμενα της κατεύθυνσης Κοινωνικής Θεωρίας και Μεθοδολογίας του Προγράμματος Σπουδών. Καλύπτει τα αντικείμενα της ιστορίας των κοινωνιολογικών θεωριών, της κλασικής και σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας, της κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας, της επιστημολογίας των κοινωνικών επιστημών και των μεθόδων, ποσοτικών και ποιοτικών, της εμπειρικής έρευνας των κοινωνικών επιστημών.

• Τομέας Κοινωνικής Οργάνωσης και Μεταβολής

Ο Τομέας συνθέτει δύο επιμέρους κατευθύνσεις του Προγράμματος Σπουδών: εκείνον της Κοινωνικής Ανάπτυξης και Μεταβολής και εκείνον της Πολιτικής Κοινωνιολογίας. Ως προς την πρώτη κατεύθυνση καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα της οικονομικής κοινωνιολογίας, τις θεωρίες της κοινωνικής αλλαγής και ανάπτυξης, της ιστορικής κοινωνιολογίας, της κοινωνικής ιστορίας, της αστακής κοινωνιολογίας, της αγροτικής κοινωνιολογίας, της κοινωνιολογίας της εργασίας, της κοινωνικής δημογραφίας, τις θεωρίες παγκοσμιοποίησης, τη μετανάστευση και την ανάλυση της ταξικής συγκρότησης των κοινωνικών σχηματισμών. Τα γνωστικά αντικείμενα της δεύτερης κατεύθυνσης συμπεριλαμβάνουν τα γνωστικά αντικείμενα της πολιτικής κοινωνιολογίας, της κοινωνιολογίας του κράτους και των οργανώσεων, τα πολιτικά κόμματα, τις οργανώσεις συμφερόντων, τα κοινωνικά κινήματα, τις κρατικές πολιτικές (με έμφαση στο κράτος πρόνοιας), την κοινωνιολογία του γραφειοκρατικού φαινομένου, τους τοπικούς θεσμούς αυτοδιοίκησης, την περιβαλλοντική κοινωνιολογία και την πολιτική κοινωνιολογία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

• Τομέας Πολιτισμού

Ο Τομέας Πολιτισμού καλύπτει την κοινωνιολογία του πολιτισμού, την κοινωνική ανθρωπολογία, την κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, την ιδεολογία και την κουλτούρα. Καλύπτει, επίσης, μια σειρά αντικειμένων που σχετίζονται με την κοινωνιολογία της οικογένειας, την κοινωνικοποίηση και τον κοινωνικό έλεγχο, την κοινωνιολογία της θρησκείας, την κοινωνιολογία της νεολαίας, του ελεύθερου χρόνου, του αθλητισμού, την κοινωνιολογία της υγείας, του σώματος, την κοινωνιολογία της λογοτεχνίας, της τέχνης, την κοινωνιολογία της επικοινωνίας, την κοινωνιολογία των μειονοτήτων και ευρύτερα των κοινωνικών ανισοτήτων.

Ε. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών.

Παρά τη Συνταγματική πρόβλεψη για αυτοδιοίκητο των ΑΕΙ, μια σειρά από ρυθμίσεις που αφορούν στη φοίτηση των φοιτητών και των φοιτητριών επιβάλλονται από κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αυτές διατυπώνονται στον εκάστοτε ισχύοντα νόμο-πλαίσιο.

1. Διάρκεια Σπουδών

Η διάρκεια των σπουδών σε όλα τα Τμήματα τετραετούς φοίτησης στα ελληνικά ΑΕΙ ορίζεται από το κάθε φορά ισχύον νομικό πλαίσιο. Όπως προβλέπει η τελευταία νομοθετική ρύθμιση (Νόμος 4009/2011, ΦΕΚ Α' 195/06-09-2011, στο άρθρο 33, παρ. 2 και 3), «ο φοιτητής εγγράφεται στη σχολή στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει. Αν δεν εγγραφεί για δύο συνεχόμενα εξάμηνα, διαγράφεται αυτοδικαίως από τη σχολή. Για τη διαγραφή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του κοσμήτορα. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής».

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου: «Οι φοιτητές μπορούν, ύστερα από αίτησή τους προς την κοσμητεία της σχολής τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζεται η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση και ο μέγιστος χρόνος της διακοπής, καθώς και η δυνατότητα της κατ' εξαίρεση υπέρβασης του χρόνου αυτού. Η φοιτητική ιδιότητα διακόπτεται προσωρινά κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας.»

Ως προς τη χρονική διάρθρωση των Σπουδών των εγγεγραμμένων φοιτητών και φοιτητριών, στο άρθρο 11 του Νόμου 4009/2011 προβλέπεται ότι: «α) Μετά το πέρας της περιόδου κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα, οι φοιτητές μπορούν να εγγραφούν στα εξάμηνα, μόνον εφόσον πληρούν τους όρους συνέχισης της φοίτησης που καθορίζονται στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος, β) Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης, η περίπτωση α' έχει εφαρμογή μετά το πέρας περιόδου που ισούται με το διπλάσιο χρόνο του ελάχιστου αριθμού των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής.»

2. Αξιολόγηση Μαθημάτων

Η εισαγωγή ενός μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών γίνεται με κριτήριο την κάλυψη των επιμέρους γνωστικών περιοχών της κοινωνιολογικής επιστήμης, την επικαιροποίηση και τον εμπλουτισμό των σπουδών που το Τμήμα παρέχει στις φοιτήτριες και τους φοιτητές του, στο πλαίσιο των αντικειμενικών δυνατοτήτων του. Το Τμήμα με γνώμονα την επαρκή προσφορά μαθημάτων σε όλα τα εξάμηνα σπουδών και την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των σπουδών των φοιτητών του συστήνει στους/στις διδάσκοντες/ουσες την προσφορά επιλεγόμενων μαθημάτων μια φορά κάθε τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Εφόσον ένα Υποχρεωτικά Επιλεγόμενο Μάθημα συγκεντρώσει λίγες εγγραφές φοιτητών (τα μεν διδασκόμενα μαθήματα (Παραδόσεις) κάτω από δέκα εγγραφές, τα δε Σεμινάρια κάτω από πέντε), η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τμήματος, έπειτα από εισήγηση της Επιτροπής Σπουδών, αποφασίζει είτε την άμεση αντικατάσταση του μαθήματος είτε την προσφορά του κάθε τρίτο ακαδημαϊκό έτος. Στη δεύτερη περίπτωση, εάν συνεχισθεί η χαμηλή αποδοχή του μαθήματος για μια ακόμη φορά, το μάθημα αντικαθίσταται. Είναι αυτονόητο ότι Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Μαθήματα, που διατηρούν υψηλό βαθμό αποδοχής, δύνανται εντούτοις να προσφέρονται μια φορά κάθε ακαδημαϊκό έτος, έπειτα από σχετική απόφαση της Γ.Σ. Η αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες διεξάγεται κατά τις τελευταίες εβδομάδες κάθε εξαμήνου, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο-πλαίσιο και τις κατευθύνσεις που δίδει η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Πανεπιστημίου Κρήτης.

3. Δήλωση και Αριθμός Μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους προσδιορίζονται επακριβώς τα προσφερόμενα ανά εξάμηνο (χειμερινό και εαρινό) μαθήματα. Ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να εγγραφεί στα Υποχρεωτικά Μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου (υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρονται κατά τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα σπουδών ή τα δύο πρώτα ακαδημαϊκά έτη) και στη συνέχεια να συμπληρώσει το ατομικό του πρόγραμμα με Μαθήματα Επιλογής ή μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής που προσφέρονται στα Προγράμματα Σπουδών από άλλα Τμήματα ελληνικών ή/και Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Κάθε μάθημα, ανάλογα με τον απαιτούμενο χρόνο προετοιμασίας των φοιτητών, πιστώνεται με συγκεκριμένες πιστωτικές μονάδες (ECTS). Για την απόκτηση πτυχίου στο Τμήμα Κοινωνιολογίας απαιτείται η συγκέντρωση κατ' ελάχιστον 243 πιστωτικών μονάδων. Η εγγραφή των φοιτητών και των φοιτητριών στο Τμήμα και η αδιάλειπτη διατήρησή της προκύπτει από τη δήλωση τουλάχιστον δύο μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο και μέχρι το όριο των 35 πιστωτικών μονάδων σε κάθε εξάμηνο των πρώτων τριών ακαδημαϊκών ετών. Κατά το τέταρτο έως και το έκτο ακαδημαϊκό έτος, η ελάχιστη δήλωση απαιτεί την εγγραφή σε δύο μαθήματα και μέχρι το όριο των 45 πιστωτικών μονάδων ανά εξάμηνο. Αναλυτικότερα:

Ελάχιστα όρια δήλωσης μαθημάτων και μέγιστο όριο πιστωτικών μονάδων ανά εξάμηνο σπουδών:

A και B εξάμηνο: Ελάχιστη δήλωση συνιστά η εγγραφή σε δύο μαθήματα και έως το όριο των 35 ECTS κάθε εξάμηνο σπουδών.

Γ και Δ εξάμηνο: Ελάχιστη δήλωση συνιστά η εγγραφή σε δύο μαθήματα και έως το όριο των 35 ECTS κάθε εξάμηνο σπουδών.

Ε και Ζ εξάμηνο: Ελάχιστη δήλωση συνιστά η εγγραφή σε δύο μαθήματα και έως το όριο των 35 ECTS κάθε εξάμηνο σπουδών.

ΣΤ έως Κ εξάμηνο: Ελάχιστη δήλωση συνιστά η εγγραφή σε δύο μαθήματα και έως το όριο των 45 ECTS κάθε εξάμηνο σπουδών.

4. Δισεξαμηνιαία Μαθήματα

Με απόφαση της Γ.Σ., ύστερα από εισήγηση του αντίστοιχου διδάσκοντος, μαθήματα που από τη φύση του περιεχομένου τους εκτείνονται σε δύο συνεχόμενα εξάμηνα στο αυτό ακαδημαϊκό έτος, μπορούν να θεωρηθούν δισεξαμηνιαία μαθήματα. Αυτό σημαίνει ότι η μεν αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή θα γίνεται κατά τρόπο ενιαίο, στο σύνολο της ύλης του δισεξαμηνιαίου μαθήματος, η δε βαθμολόγηση θα αναφέρεται χωριστά στα δύο εξαμηνιαία μαθήματα που από κοινού συνθέτουν το δισεξαμηνιαίο μάθημα.

5. Ομάδες Μαθημάτων

Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος και τα μαθήματα που αυτό περιέχει, οι φοιτητές/τριες καλούνται να συγκροτήσουν το δικό τους ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών. Για να διευκολύνει αυτή τη διαδικασία, το Τμήμα έχει διαρθρώσει το Πρόγραμμα Σπουδών με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- το βαθμό δυσκολίας και συνθετότητας των μαθημάτων
- την ύπαρξη μαθημάτων που θεωρούνται από διδακτική άποψη προαπαιτούμενα για την επιλογή άλλων πιο σύνθετων ή πιο εξειδικευμένων μαθημάτων
- την ύπαρξη μαθημάτων που προσφέρουν τις απολύτως απαραίτητες κοινωνιολογικές βάσεις για κάθε φοιτητή της Κοινωνιολογίας

Με βάση αυτά τα κριτήρια, τα μαθήματα του Προγράμματος χωρίζονται σε δυο ομάδες:

(α) τα Μαθήματα Κορμού (ΥΠΟ) και (β) τα Μαθήματα των Κατευθύνσεων (ΥΕΚ, ΥΕΠ, ΥΕΣ).

α. Μαθήματα Κορμού (Υποχρεωτικά)

Ο Κορμός περιλαμβάνει μαθήματα που έχουν σκοπό να προσφέρουν τα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία, τις γνώσεις και το πλαίσιο αναφοράς της Κοινωνιολογίας και των Κοινωνικών Επιστημών γενικότερα, καθώς και μια εισαγωγή στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του κλάδου.

Τα Μαθήματα Κορμού, που προσφέρονται αποκλειστικά από το Τμήμα Κοινωνιολογίας, έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο, ώστε αφενός να παρέχουν εγκύκλιο γνώση στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο της επιστήμης της Κοινωνιολογίας και αφετέρου να διευκολύνουν τη μετάβαση προς τις επιμέρους θεματικές ενότητες επιστημονικών κατευθύνσεων, βάσει των οποίων αναπτύσσεται το Πρόγραμμα Σπουδών. Τα μαθήματα αυτά είναι κοινά για όλους τους φοιτητές, οι οποίοι θα πρέπει να τα συμπεριλάβουν υποχρεωτικά στο πρόγραμμά τους. Είναι δηλαδή Υποχρεωτικά (ΥΠΟ) και ο αριθμός τους ανέρχεται σε έντεκα (11).

Τρόπος οργάνωσης της διδασκαλίας των Υποχρεωτικών Μαθημάτων (Κορμού).

Τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνουν σε εβδομαδιαία βάση:

- τρίωρη παράδοση.
- πρόσθετη τρίωρη διδασκαλία εργαστηριακή ή άλλης μορφής που εμβαθύνει στο αντικείμενο του μαθήματος.

Στο μέρος της παράδοσης γίνεται διδασκαλία πλαισίου, ενώ το εργαστηριακό μέρος επικεντρώνεται σε ειδικά θέματα ενταγμένα στη θεματολογία της διδασκαλίας πλαισίου.

Οι ώρες του εργαστηρίου αξιοποιούνται από κάθε διδάσκοντα ανάλογα με την κρίση του. Τίθενται όμως οι εξής κοινοί όροι:

- Η τελική βαθμολογία του μαθήματος συνάγεται από την αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή και στα δύο μέρη του μαθήματος. Ως συντελεστής βαθμολογίας καθορίζεται ποσοστό 60% για το κύριο μάθημα και 40% για το εργαστήριο.

- Η συμμετοχή όλων των φοιτητών στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος προϋποθέτει το χωρισμό τους σε ομάδες και την εκ περιτροπής παρακολούθηση, έτσι ώστε κάθε φοιτητής να παρακολουθεί μία (1) τουλάχιστο ώρα ανά εβδομάδα.
  - Το μέρος της παράδοσης δεν πραγματοποιείται την ίδια ημέρα με το εργαστηριακό μάθημα.
- Κάθε ΥΠΟ μάθημα αντιστοιχεί σε οκτώ (8) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Ξένη Γλώσσα.

Το μάθημα «Αγγλικά για Κοινωνιολόγους» που προσφέρει το Τμήμα συμπεριλαμβάνεται στα Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού. Οι φοιτητές/τριες ως το τέλος των σπουδών τους, πρέπει να έχουν μάθει την αγγλική γλώσσα σε βαθμό που να μπορούν να κατανοούν κείμενα κοινωνιολογικού περιεχομένου.

Το μάθημα της Ξένης Γλώσσας διδάσκεται τρεις (3) ώρες την εβδομάδα σε προοδευτική σειρά τεσσάρων (4) εξαμήνων τα οποία αντιστοιχούν στις βαθμίδες Α, Β, C, D.

Τα επίπεδα Αγγλικών Α (ΑΓΓΚ010) και C (ΑΓΓΚ030) προσφέρονται στα χειμερινά εξάμηνα, ενώ τα επίπεδα Β (ΑΓΓΚ020) και D (ΑΓΓΚ040) στα εαρινά. Κάθε φοιτήτρια/ής έχει δικαίωμα να εξεταστεί από τη διδάσκουσα της Ξένης Γλώσσας για κατάταξη σε ανώτερη βαθμίδα ή για απαλλαγή. Οι φοιτήτριες/ές εξετάζονται σε κείμενα κοινωνιολογικού περιεχομένου και ειδική ορολογία.

Στο τέλος κάθε εξαμήνου διεξάγονται γραπτές εξετάσεις. Σε περίπτωση αποτυχίας ο φοιτητής/τρια μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να παρακολουθήσει το μάθημα του αμέσως επόμενου εξαμήνου. Από τη βαθμολογία των τεσσάρων (4) εξαμήνων της γλώσσας υπολογίζεται ο μέσος όρος, ο οποίος και θα αποτελεί το βαθμό της γλώσσας στο πτυχίο.

Κάθε επίπεδο Αγγλικών αντιστοιχεί σε πέντε (5) ECTS.

Τέλος, ο φοιτητής/τρια που επιθυμεί να παρακολουθήσει άλλη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά) είναι υποχρεωμένος/η να την επιλέξει από το Τμήμα της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών στο οποίο διδάσκεται. Όταν δεν προσφέρεται, είναι ελεύθερος/η να την επιλέξει από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου. Στην περίπτωση επιλογής Ξένης Γλώσσας άλλης από την αγγλική, η δήλωση γίνεται με τους παρακάτω κωδικούς: π.χ. ΓΑΛΚ010, ΓΑΛΚ020, ΓΑΛΚ030, ΓΑΛΚ040, ΓΕΡΚ010, ΓΕΡΚ020, ΓΕΡΚ030, ΓΕΡΚ040, ΙΤΑΚ010, ΙΤΑΚ020, ΙΤΑΚ030, ΙΤΑΚ040 και ΙΣΠΚ010, ΙΣΠΚ020, ΙΣΠΚ030, ΙΣΠΚ040.

β. Μαθήματα Κατευθύνσεων.

Οι κατευθύνσεις συγκροτούν συστηματικές θεματικές περιοχές επιμέρους γνωστικών αντικειμένων στο πλαίσιο της ευρύτερης επιστήμης της Κοινωνιολογίας. Προσφέρουν τη δυνατότητα περαιτέρω εμπάθυνσης και ευέλικτης συγκρότησης του ιδιαίτερου επιστημονικού πεδίου προτίμησης των φοιτητών. Οι Κατευθύνσεις είναι:

- Α. Κοινωνική Θεωρία - Μέθοδοι.
- Β. Κοινωνική Ανάπτυξη - Κοινωνικός Μετασχηματισμός.
- Γ. Πολιτική Κοινωνιολογία.
- Δ. Πολιτισμός- Εργασία- Εκπαίδευση.

Οι κατευθύνσεις του Προγράμματος Σπουδών και τα μαθήματα που περιλαμβάνονται σε αυτές δεν οργανώνονται με στόχο την εξειδίκευση των φοιτητών και των φοιτητριών στον πρώτο κύκλο των σπουδών τους. Ο επιμερισμός των μαθημάτων σε γνωστικά υποσύνολα (κατευθύνσεις) υπηρετεί δύο καίριας σημασίας στόχους: Αφενός δίνεται στις φοιτήτριες/τές η δυνατότητα προσωπικής επιλογής των κατευθύνσεων και συνεπώς των γνωστικών αντικειμένων, στα οποία επιθυμούν να επικεντρώσουν τη μελέτη τους, αφετέρου λαμβάνεται μέριμνα για την παράλληλη επαφή τους με τα αντικείμενα και των άλλων κατευθύνσεων ώστε να εξασφαλίζεται η ευρύτητα των γνώσεών τους.

Τα μαθήματα κατεύθυνσης συμπεριλαμβάνουν:

1. Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Κατευθύνσεις (ΥΕΚ).

Πρόκειται για μαθήματα που λειτουργούν ως «πύλες εισόδου» στις τέσσερις κατευθύνσεις του Προγράμματος Σπουδών. Για τη λήψη του πτυχίου απαιτείται η εγγραφή και η επιτυχής εξέταση σε τέσσερα (4) ΥΕΚ και ειδικότερα σε τουλάχιστον ένα από κάθε μία ξεχωριστή κατεύθυνση. Η εγγραφή και η επιτυχής εξέταση σε επιπλέον του ενός μαθημάτων κατεύθυνσης, παρότι δεν συνιστάται, είναι

εφικτή και το πλήθος τους προσμετράται στον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων επιλογής για τη λήψη του πτυχίου. Κάθε ΥΕΚ αντιστοιχεί σε πέντε (5) ECTS.

2. Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Παραδόσεις (ΥΕΠ)

Πρόκειται για μαθήματα που συγκροτούν τον κύριο όγκο των θεματικών αντικειμένων που περιλαμβάνουν οι επιμέρους κατευθύνσεις. Οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες για την εγγραφή των φοιτητών και των φοιτητριών σε αυτά μπορούν να θέτουν ως προϋπόθεση την επιτυχή εξέταση σε προαπαιτούμενα μαθήματα, όπου κρίνουν ότι αυτό είναι απαραίτητο. Για την απόκτηση πτυχίου απαιτούνται δεκατρία (13) ΥΕΠ. Κάθε ΥΕΠ αντιστοιχεί σε πέντε (5) ECTS.

3. Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Σεμινάρια (ΥΕΣ)

Τα Σεμινάρια συμπεριλαμβάνονται στα Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Μαθήματα. Προϋποθέτουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών και φοιτητριών στη διεξαγωγή του μαθήματος, μέσα από την άσκησή τους στην επιστημονική έρευνα και την εκπόνηση σεμιναρικών εργασιών, οι οποίες παρουσιάζονται προφορικά και κατατίθενται σε γραπτή μορφή. Για το λόγο αυτό, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθούν συστηματικά τις σεμιναριακές συναντήσεις και απεγγράφονται από το σεμινάριο μετά την υπέρβαση των τριών απουσιών. Ο αριθμός των φοιτητών/τριών που μπορούν να εγγραφούν στα Σεμινάρια κυμαίνεται από πέντε (5) έως είκοσι (20). Τα Σεμινάρια έχουν ένα ή περισσότερα προαπαιτούμενα μαθήματα ΥΠΟ, ΥΕΚ ή/και ΥΕΠ, τα οποία συνολικά εξασφαλίζουν την απαιτούμενη προϋπόθεση των φοιτητών/τριών γύρω από την εκάστοτε θεματική επικέντρωσή τους και εγγυούνται τη δυνατότητα επιτυχούς συμμετοχής και συγγραφής της σεμιναριακής εργασίας. Ειδικότερα, για την εγγραφή σε Σεμινάριο πρέπει να ικανοποιούνται οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο/η φοιτητής/τρια να φοιτά τουλάχιστο στο πέμπτο (Ε) εξάμηνο σπουδών, και
- να έχει παρακολουθήσει και εξεταστεί επιτυχώς σε διδασκόμενο μάθημα (Παράδοση) ή επιπλέον προαπαιτούμενα μαθήματα του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με εκείνο του Σεμιναρίου στο οποίο επιθυμεί να εγγραφεί.

Για την απόκτηση πτυχίου απαιτούνται πέντε (5) ΥΕΣ. Κάθε ΥΕΣ αντιστοιχεί σε επτά (7) ECTS.

4. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΛΕ)

Πρόκειται για μαθήματα διεπιστημονικής κατάρτισης που συμπληρώνουν τα Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και προσφέρονται από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης ή έπειτα από ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης από άλλα Πανεπιστήμια ή Τ.Ε.Ι της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Για την απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να συμπεριλάβουν στο πρόγραμμά τους μέχρι τρία (3) μαθήματα ΕΛΕ. Κάθε μάθημα Ελεύθερης Επιλογής αντιστοιχεί σε πέντε (5) ECTS.

Εάν επιλεγούν λιγότερα από τρία (3) μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής ή δεν επιλέγει κανένα, ο απαιτούμενος αριθμός μαθημάτων για τη λήψη του πτυχίου συμπληρώνεται από τα προσφερόμενα ΥΕΠ του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Επιτρέπεται να δηλωθεί Παράδοση, Άσκηση, Σεμινάριο και Ξένη Γλώσσα ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από οποιοδήποτε Τμήμα ελληνικού ή ξένου Πανεπιστημίου.

5. Πρακτική Άσκηση (Εντάσσεται και χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση - ΕΣΠΑ - « Πρακτική Άσκηση των Πανεπιστημίων»).

Η Πρακτική Άσκηση, εκτιμάται ως σημαντική ευκαιρία σύνδεσης των θεωρητικών γνώσεων με την εμπειρική πραγματικότητα και προβλέπει την άσκηση των επιλεγόμενων φοιτητριών και φοιτητών σε συνεργαζόμενους φορείς που έχουν συνάφεια με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται. Στοχεύει τόσο στην εκπαίδευση του φοιτητή σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες και στην απόκτηση από μέρους του πολύτιμης εργασιακής εμπειρίας όσο και στην κινητοποίηση του ενδιαφέροντος δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και εταιρειών για την ανάπτυξη ενός δικτύου επαφών το οποίο θα στηρίζει την ομαλή ένταξη των αποφοίτων στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, το Τμήμα Κοινωνιολογίας ενθαρρύνει τη σύνδεση της Πρακτικής Άσκησης, ως έρευνας πεδίου, με την Πτυχιακή Εργασία, η οποία είναι προαιρετική για τους/τις φοιτητές/τριες του Τμήματος.

Η Πρακτική Άσκηση είναι προαιρετική και μπορεί να πραγματοποιηθεί από το τρίτο (Γ') έτος σπουδών. Οι αιτήσεις συμμετοχής πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο ένα μήνα πριν από την τελευταία

προθεσμία δήλωσης των μαθημάτων του χειμερινού ή του εαρινού εξαμήνου. Η Πρακτική Άσκηση έχει διάρκεια δύο μήνες και ισοδυναμεί με τις πιστωτικές μονάδες ενός μαθήματος επιλογής ΥΕΠ, πέντε (5) ECTS.

Για την αξιολόγηση των ασκούμενων η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή εποπτών Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από μέλη ΔΕΠ που κρίνονται αρμόδια να επιβλέψουν και να αξιολογήσουν τους/τις ασκούμενους/ες του Προγράμματος. Ο επιβλέπων επόπτης ορίζεται από τον επιστημονικό υπεύθυνο του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης με γνώμονα τη συνάφεια του γνωστικού πεδίου που αντιστοιχεί στο εκάστοτε εργασιακό πλαίσιο στο οποίο γίνεται η πρακτική άσκηση. Η επίδοση των ασκούμενων αξιολογείται με βάση γραπτή εργασία που υποβάλλεται, στην οποία καλούνται να συνθέσουν τις γνώσεις που έχουν λάβει στο Τμήμα με την ανάλυση της εργασιακής εμπειρίας που αποκόμισαν από την Πρακτική Άσκηση. Για την επάρκεια της πρακτικής άσκησης των ασκούμενων λαμβάνεται υπόψη η γραπτή αξιολόγησή τους από την Υπηρεσία στην οποία υλοποιήθηκε η Π. Α.

6. Πτυχιακή Εργασία

Η Πτυχιακή Εργασία (ΠΤΥΚ400, ΠΤΥΚ401) είναι προαιρετική για τη λήψη πτυχίου. Εφόσον επιλεγεί η εκπόνησή της, μετά την τελική αξιολόγησή της αντιστοιχείται προς δύο (2) ΥΕΠ και ένα (1) ΥΕΣ. Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου ισοδυναμεί με τη βαθμολογία ενός μαθήματος. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που επιλέγουν την εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας δικαιούνται να προχωρήσουν στη δήλωσή της από το έβδομο (Ζ) εξάμηνο. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας έχουν οι φοιτητές/ές που δεν οφείλουν πάνω από δέκα (10) μαθήματα από το συνολικό αριθμό μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου.

Επίσης, πρέπει να έχει περάσει επιτυχώς μαθήματα του ίδιου γνωστικού αντικειμένου ήπαρόμοιου με αυτό που επιθυμεί να μελετήσει ως θέμα της Πτυχιακής καινα Εργασίας καινα έρθει σε επαφή και συνεννόηση με το διδάσκοντα που καλύπτει τη σχετική θεματικήπεριοχή. Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας διαρκεί τουλάχιστον δύο εξάμηνα. Δύναται δε να παραταθεί για ένα επιπλέον εξάμηνο μετά από αίτηση του/της φοιτητή/τριας και αιτιολογημένη έκθεση προόδου του/της επιβλέποντος/ουσας διδάσκοντα/ουσας. (Για τη διαδικασία εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας αναζητείστε το σχετικό σημείο στην ιστοσελίδα του Τμήματος).

7. Βαθμολογία

Η βαθμολογία κάθε μαθήματος κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από το τέλος της εξεταστικής περιόδου. Οι βαθμοί που δίνονται κυμαίνονται στην κλίμακα από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10), με διαβαθμίσεις ακέραις ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροί του. Το ίδιο ισχύει και για το μέσο όρο των μαθημάτων της Ξένης Γλώσσας στην έκδοση πτυχίου.

8. Ημερομηνία Ανακήρυξης Πτυχιούχου και Αναβαθμολόγηση μαθημάτων

Ως «ημερομηνία Ανακήρυξης Πτυχιούχου» ορίζεται η ημερομηνία κατάθεσης από το διδάσκοντα ή τη διδάσκουσα της βαθμολογίας του τελευταίου μαθήματος που απαιτείται από το Πρόγραμμα Σπουδών για την ολοκλήρωση των σπουδών της/του φοιτητή/τριας/φοιτητή.

Οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να αναβαθμολογήσουν έως και έξι (6) μαθήματα από το πέμπτο (Ε) εξάμηνο σπουδών και εξής. Η κατανομή των μαθημάτων αυτών ανά εξάμηνο είναι δική τους επιλογή. Τα προς αναβαθμολόγηση μαθήματα οφείλουν συμπεριλαμβάνονται στη δήλωση των φοιτητών στο εξάμηνο που επιλέγουν να επανεξεταστούν, εφόσον βέβαια το συγκεκριμένο μάθημα προσφέρεται στο εξαμηνιαίο πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος. Ως τελικός βαθμός στο αναβαθμολογούμενο μάθημα καταχωρείται η υψηλότερη βαθμολογία που επετεύχθη στις δύο εξετάσεις (αρχική εξέταση και εξέταση αναβαθμολόγησης).

Οι φοιτητές που επιθυμούν να βελτιώσουν τη βαθμολογία τους (αναβαθμολόγηση), ενώ θα μπορούσαν να ανακηρυχτούν πτυχιούχοι, οφείλουν να υποβάλουν αίτηση αναβαθμολόγησης και αναστολής της ανακήρυξης τους ως πτυχιούχων. Η αίτηση αυτή θα υποβάλλεται από το φοιτητή στην Γραμματεία του Τμήματος, δεκαπέντε (15) ημέρες μετά τη λήξη της τρέχουσας εξεταστικής. Σε κάθε περίπτωση, ως «ημερομηνία Ανακήρυξης Πτυχιούχου» θα ορίζεται η ημερομηνία καταχώρησης της βαθμολογίας στην εξέταση αναβαθμολόγησης, έστω και αν τελικά καταχωρείται η υψηλότερη βαθμολογία, την οποία είχε επιτύχει σε προηγούμενη εξεταστική περίοδο.

9. Καθορισμός αριθμού αναγνώρισης μαθημάτων

Ο αιτούμενος αριθμός αναγνώρισης μαθημάτων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 των απαιτούμενων μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου. Η αναγνώριση μαθημάτων αφορά πτυχιούχους ΑΕΙ ή ΤΕΙ της Ελλάδας ή αναγνωρισμένων πανεπιστημίων του εξωτερικού.

10. Εξεταστικές Περιόδους

Το ακαδημαϊκό έτος διαιρείται σε δύο (2) εξάμηνα σπουδών. Μετά τη λήξη κάθε εξαμήνου σπουδών και της εβδομάδας προετοιμασίας αρχίζει η περίοδος των εξετάσεων. Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του νόμου 4009/2011 «οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου».

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις:

1. Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου (μαθήματα χειμερινού εξαμήνου).
2. Ιουνίου (μαθήματα εαρινού εξαμήνου).
3. Σεπτεμβρίου (μαθήματα χειμερινού και εαρινού εξαμήνου του εκάστοτε ακαδημαϊκού έτους).

11. Πρόγραμμα «Δια Βίου Μάθηση»/ERASMUS

Το Τμήμα συμμετέχει στο Πρόγραμμα «Σωκράτης/ Erasmus» της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά την ανταλλαγή καθηγητών και φοιτητών. Το Τμήμα αναγνωρίζει μαθήματα που έχουν με επιτυχία ολοκληρωθεί σε άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, στο πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων. Μετά την έγκριση της μετακίνησης σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνομολογούν με τον υπεύθυνο Συντονιστή του προγράμματος τον αριθμό των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο ευρωπαϊκό ΑΕΙ και το αντικείμενό τους, έτσι ώστε τα μαθήματα αυτά να αναγνωριστούν για την απόκτηση του πτυχίου τους.

Σε ό,τι αφορά τα προπτυχιακά προγράμματα, δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το πρώτο (Α) έτος σπουδών στο Τμήμα. Η αίτηση των ενδιαφερόμενων για μετακίνηση με το πρόγραμμα αξιολογείται από αντίστοιχη Επιτροπή του Τμήματος με κριτήρια:

- την επίδοση στα μαθήματα που ολοκλήρωσε,
- την επάρκεια στη γλώσσα του Πανεπιστημίου υποδοχής,
- τη δυνατότητα απορρόφησης που παρέχει το αντίστοιχο ευρωπαϊκό πρόγραμμα.

12. Απόκτηση Πτυχίου

Οι σπουδές ολοκληρώνονται σε οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η ολοκλήρωσή τους οδηγεί στην απόκτηση πτυχίου Κοινωνιολογίας, για το οποίο απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε σαράντα (40) εξαμηνιαία μαθήματα (36 μαθήματα στην Κοινωνιολογία και συναφή αντικείμενα και 4 εξαμηνιαία μαθήματα Ξένης Γλώσσας). Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε ορισμένο αριθμό πιστωτικών μονάδων ECTS. Τα μαθήματα του Τμήματος χωρίζονται σε αυτά που έχουν οκτώ (8), επτά (7) και πέντε (5) ECTS ανάλογα με το είδος τους. Ο ελάχιστος αριθμός πιστωτικών μονάδων που απαιτείται για την απόκτηση του πτυχίου Κοινωνιολογίας είναι διακόσια σαράντα τρία (243) ECTS.

Με βάση τα παραπάνω, από το σύνολο των σαράντα (40) μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου:

- έντεκα (11) μαθήματα είναι Υποχρεωτικά (ΥΠΟ),
- τέσσερα (4) μαθήματα Ξένης Γλώσσας,
- τέσσερα (4) μαθήματα από τις Υποχρεωτικές Επιλεγόμενες Κατευθύνσεις (ΥΕΚ),
- δεκατρία (13) μαθήματα είναι Υποχρεωτικές Επιλεγόμενες Παραδόσεις (ΥΕΠ),
- πέντε (5) μαθήματα είναι Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Σεμινάρια (ΥΕΣ),
- τρία (3) μαθήματα μπορεί να είναι Ελεύθερης Επιλογής (ΕΛΕ),
- Η Πτυχιακή Εργασία(ΠΤΥΚ400, 401) είναι προαιρετική

- Η Πρακτική Άσκηση(ΠΡΑΚ500) είναι προαιρετική

Ομάδες μαθημάτων και ECTS

A. Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠΟ)			
Μαθήματα	Αριθμός μαθημάτων	ECTS ανά μάθημα	Σύνολο μονάδων ανά κατηγορία μαθημάτων
Παραδόσεις και εργαστήρια	11	8	88
Ξένη Γλώσσα	4	5	20
Μερικό Σύνολο (Α): 108			
B. Υποχρεωτικά επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης (ΥΕΚ)			
Μαθήματα	Αριθμός μαθημάτων	ECTS ανά μάθημα	Σύνολο μονάδων ανά κατηγορία μαθημάτων
Παραδόσεις	4	5	20
Μερικό Σύνολο (Β): 20			
Γ. Υποχρεωτικά επιλεγόμενα μαθήματα (ΥΕΠ)			
Μαθήματα	Αριθμός μαθημάτων	ECTS ανά μάθημα	Σύνολο μονάδων ανά κατηγορία μαθημάτων
Παραδόσεις	13	5	65
Μερικό Σύνολο (Γ): 65			
Δ. Υποχρεωτικά επιλεγόμενα σεμινάρια (ΥΕΣ)			
Μαθήματα	Αριθμός μαθημάτων	ECTS ανά μάθημα	Σύνολο μονάδων ανά κατηγορία μαθημάτων
Σεμινάρια	5	7	35
Μερικό Σύνολο (Δ): 35			
Ε. Ελεύθερες επιλογές (προαιρετικά - εφόσον δεν επιλεγούν συμπληρώνονται από μαθήματα ΥΕΚ και ΥΕΠ που προσφέρονται από το Τμήμα)			
Μαθήματα	Αριθμός μαθημάτων	ECTS ανά μάθημα	Σύνολο μονάδων ανά κατηγορία μαθημάτων
Μαθήματα	3	5	15
Μερικό Σύνολο (Ε): 15			
Γενικό Σύνολο		40	243 ECTS
ΣΤ. Πτυχιακή εργασία (προαιρετική - εφόσον επιλεγεί ο/η φοιτητής/φοιτήτρια απαλλάσσεται ενός σεμιναρίου και δύο υποχρεωτικά επιλεγόμενων παραδόσεων).			
Πτυχιακή εργασία	1	17	17
Ζ. Πρακτική άσκηση (προαιρετική εφόσον επιλεγεί ο/η φοιτητής/φοιτήτρια απαλλάσσεται ενός υποχρεωτικά επιλεγόμενου μαθήματος)			
Πρακτική άσκηση	1	5	5

Τα μαθήματα ΥΕΚ μπορούν να δηλωθούν και ως ΥΕΠ. Σεμινάρια και πρακτική άσκηση μπορούν να δηλωθούν από το 3^ο έτος σπουδών και έπειτα. Πτυχιακή εργασία μπορεί να γίνει από το 4^ο έτος σπουδών και έπειτα.

Σημείωση: Για τους φοιτητές εισαγωγής από 2002-2003 έως και το 2013-14, ισχύει ο προηγούμενος οδηγός σπουδών σύμφωνα με τον οποίο για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται 46 μαθήματα συνολικά και 240 ECTS. Αναλυτικά απαιτούνται 11 Υποχρεωτικά μαθήματα (από 6 ECTS το καθένα), 4 Ξ.Γλ. (από 5 ECTS το καθένα), 3 ΥΕΚ (1 από κάθε κατεύθυνση Β, Γ, Δ) (από 5 ECTS το καθένα), 16 ΥΕΠ (από 5 ECTS το καθένα), 6 Σεμινάρια (από 5 ECTS το καθένα), 6 Ελεύθερες Επιλογές (από 5 ECTS το καθένα).

Ο τίτλος σπουδών απονέμεται στον φοιτητή και στην φοιτήτρια, εφόσον πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) να έχει εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται στο πρόγραμμα σπουδών εντός των εξεταστικών περιόδων που ορίζονται στην παρ.12 του άρθρου 33 του ν. 4009/2011 και

β) να έχει συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 33 του ίδιου νόμου.

γ) Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του Νόμου 3549/2007, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ιδιαίτερων επιδόσεων και στο βαθμό που δεν τίθεται σχετικός περιορισμός από το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, μετά από αίτηση του φοιτητή και με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, μπορεί να χορηγηθεί το πτυχίο σε φοιτητή/τρια που έχει επιτυχώς παρακολουθήσει όλα τα προβλεπόμενα από το Πρόγραμμα Σπουδών μαθήματα για τη λήψη πτυχίου, εφ' όσον έχει συμπληρώσει αριθμό εξαμήνων φοίτησης κατά ένα λιγότερο από τον εκ του νόμου προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό εξαμήνων για τη λήψη πτυχίου (βλ. σχετική Απόφαση 298ης/23-2-2012 Συνεδρίας Συγκλήτου Πανεπιστημίου Κρήτης).

ΣΤ. Διατμηματική Συνεργασία

Η ακαδημαϊκή συνεργασία του Τμήματος με άλλα Τμήματα, συναφούς γνωστικού αντικειμένου, του Πανεπιστημίου ή και άλλων Πανεπιστημίων της Ελλάδας ή του εξωτερικού, συμβάλλει στον εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών και στην αναβάθμιση των ίδιων των σπουδών. Η συνεργασία αυτή, που στηρίζεται από το Τμήμα, δύναται να λάβει τις ακόλουθες μορφές:

- Παρακολούθηση μαθημάτων από φοιτητές/τριες του Τμήματός μας σε άλλα συνεργαζόμενα Τμήματα ή και από φοιτητές των άλλων Τμημάτων στο Τμήμα μας.
- Διδασκαλία μαθημάτων από μέλη ΔΕΠ του Τμήματός μας σε άλλα συνεργαζόμενα Τμήματα ή και από μέλη ΔΕΠ των άλλων Τμημάτων στο Τμήμα μας.
- Συνδιδασκαλία μαθημάτων από μέλη ΔΕΠ του Τμήματός μας με μέλη ΔΕΠ συνεργαζόμενων Τμημάτων, τα οποία παρακολουθούν από κοινού οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές των αντίστοιχων Τμημάτων.
- Διοργάνωση κοινών προγραμμάτων σπουδών κανονικής διάρκειας ή εντατικού ρυθμού, είτε σε προπτυχιακό είτε και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, έπειτα από εισήγηση της Επιτροπής Σπουδών, ρυθμίζει τις λεπτομέρειες της υλοποίησης μιας τέτοιας συνεργασίας, η οποία ακολουθεί στο μέτρο του δυνατού την αρχή της αμοιβαιότητας.

Ζ. Κατάλογος Μαθημάτων

Κωδικοποίηση μαθημάτων

Τα μαθήματα του Τμήματος κωδικοποιούνται ως εξής:

α) Δείκτης 100-149 για τα Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού (ΥΠΟ).

β) Δείκτης 200-299 για τις Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Κατευθύνσεις (ΥΕΚ) και για τις Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Παραδόσεις (ΥΕΠ).

γ) Δείκτης 300-399 για τα Σεμινάρια (ΥΕΣ).

δ) Πτυχιακή Εργασία: ΠΤΥΚ 400 και ΠΤΥΚ 401.

ε) Πρακτική Άσκηση: ΠΡΑΚ500.

Έπειτα από το διακριτικό του περιεχομένου του εκάστοτε μαθήματος (π.χ. ΘΕΩ) και το χαρακτηριστικό του Τμήματος (Κ), ακολουθεί ο αριθμητικός δείκτης του μαθήματος (π.χ. ΘΕΩΚ 107).

Η. Εργαστήρια Τμήματος

- Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας (ΦΕΚ 236/31-10-2000, τ. Α'). <http://sociology.soc.uoc.gr/ekaeke/>
- Εργαστήριο Μελετών για το Κοινωνικό Φύλο (ΦΕΚ1523/15-10-2003, τ. Β') <http://sociology.soc.uoc.gr/gender/GREEK/Lab.htm>

Θ. Εκπαιδευτικές Επισκέψεις

Στο πλαίσιο του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών προβλέπεται η διοργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων σε τοπικές κοινωνίες, υπηρεσίες και οργανώσεις. Οι επισκέψεις αυτές συμβάλλουν στην ανάπτυξη και την ολοκλήρωση των στόχων των μαθημάτων και των σεμιναρίων και στην εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων των φοιτητών/τριών στο πεδίο. Η διοργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων και εκδρομών γίνεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διδάσκοντος καθηγητή/καθηγήτριας.

Ι. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ)

Όνοματεπώνυμο	Βαθμίδα	Τηλέφωνο	Διεύθυνση ηλεκτρ. ταχυδρομείου
Αχείμαστος Μύρων	Καθηγητής	2831077481	myron@uoc.gr
Ζαϊμάκης Ιωάννης	Καθηγητής	2831077495	zaimakis@uoc.gr
Κονιόρδος Σωκράτης	Καθηγητής	2831077484	koniords@uoc.gr
Κούση Μαρία	Καθηγήτρια	2831077477	kousis.m@uoc.gr
Λαβράνου Αλίκη	Καθηγήτρια	2831077482	lavranu@uoc.gr
Σαματάς Μηνάς	Καθηγητής	2831077488	samatasm@uoc.gr
Κωνσταντινίδου Χριστίνα	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	2831077474	chrkon@uoc.gr
Τσιώλης Γεώργιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	2831077497	tsiolisg@uoc.gr
Φουρναράκη Ελένη	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	2831077483	elfou@uoc.gr
Αλεξάκης Εμμανουήλ	Επίκουρος Καθηγητής	2831077473	alexakem@uoc.gr
Αράπογλου Βασίλειος	Επίκουρος Καθηγητής	2831077496	arapov@uoc.gr
Γκούνης Κωνσταντίνος	Επίκουρος Καθηγητής	2831077472	gounis@uoc.gr
Ζαμπαρούκου Στέλλα	Επίκουρη Καθηγήτρια	2831077478	zamba@uoc.gr
Καλογεράκη Στεφανία	Επίκουρη Καθηγήτρια	2831077473	kaloge@uoc.gr
Καρακιουλάφη Χριστίνα	Επίκουρη Καθηγήτρια	2831077479	karakichr@uoc.gr
Κουμπουρλής Γιάννης	Επίκουρος Καθηγητής	2831077508	koumpi@uoc.gr
Πετούση Βασιλική	Επίκουρη Καθηγήτρια	2831077469	petousiv@uoc.gr
Ρωμανός Βασίλης	Επίκουρος Καθηγητής	2831077505	romanos@uoc.gr
Σερντεδάκης Νίκος	Επίκουρος Καθηγητής	2831077493	serntedn@uoc.gr
Τζανάκης Μανόλης	Επίκουρος Καθηγητής	2831077494	tzanakism@uoc.gr
Μουζακίτης Άγγελος	Λέκτορας	2831077470	amouzakid@uoc.gr
Πετροπούλου Ευγενία	Λέκτορας	2831077476	petrope@uoc.gr
Σκουλαρίκη Αθηνά	Λέκτορας	2831077507	skoulariki@uoc.gr
Παπαδάκη Μαρίνα	Ε.ΔΙ.Π.	2831077526	papadakma@uoc.gr
Χαβρεδάκη Ειρήνη	Ε.Ε.ΔΙ.Π	2831077504	irenedaki@ath.forthnet.gr
Τσιριντάνης Αλέξανδρος	Ε.Τ.Ε.Π	2831077500	tsirintanis @uoc.gr